

Literatura hebrea y general
Según el plan de reforma de
enseñanza significativa
Para nuevos inmigrantes
Para escuelas religiosas

Instrucciones para el examen

א. Duración del examen: una hora y media.

ב. Estructura del cuestionario y clave de la evaluación:

Este cuestionario consta de dos partes.

Primera parte – Prosa narrativa (relato de los Sabios

[מעשה חכמים], cuento corto) drama y monodrama

— (2x30) — 60 puntos

Segunda parte – Poesía (Pyut, poesía medieval, la

la poesía hebrea del siglo 20)

— (2x20) — 40 puntos

Total — 100 puntos

ג. Material auxiliar autorizado:

(1) Una lista impresa de las obras literarias
estudiadas en clase.

(2) Un diccionario hebreo - lengua extranjera /
lengua extranjera - hebreo, a elección
del alumno.

ד. Instrucciones especiales:

(1) Es obligatorio incorporar la lista impresa
de las obras literarias estudiadas en clase al
cuadernillo de examen.

(2) No emplees ejemplos extraídos de una misma
obra literaria en respuestas distintas.

Escribe solamente en el cuadernillo del examen, en páginas
separadas, todo lo que desees escribir como borrador (títulos,
cálculos, etc). Escribe la palabra "טייטש" al inicio de cada
página de borrador. Toda anotación realizada en hojas que
no pertenezcan al cuadernillo del examen, puede causar la
anulación del mismo.

ספרות עברית וכללית
על פי תכנית הרפורמה ללמידה
משמעותית
לעולים חדשים
לבתי ספר דתיים

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שעה וחצי

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה:

בשאלון זה שני פרקים.

פרק ראשון — סיפורת (מעשה חכמים, סיפור

קצר) דרמה ומונודרמה

(30x2) — 60 נקודות

פרק שני — שירה (פיוט ושירת ימי הביניים,

השירה העברית במאה ה-20)

(20x2) — 40 נקודות

ס"כ — 100 נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש:

(1) רשימה מודפסת של היצירות שנלמדו

בכיתה.

(2) מילון לועזי-עברי / עברי-לועזי, לפי

בחירת התלמיד.

ד. הוראות מיוחדות:

(1) חובה לצרף למחברת הבחינה את

הרשימה המודפסת של היצירות שנלמדו

בכיתה.

(2) אין להדגים בתשובות שונות על פי אותה

יצירה.

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך
לכתוב כטייטש (ראשי פרקים, חישובים וכדומה). רשום "טייטש"
בראש כל עמוד טייטש. רשום טייטש כלשהו על דפים שמחוץ
למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!

¡Buena suerte!

בהצלחה!

Preguntas

Primera parte —Prosa narrativa

(relato de los Sabios [מעשה חכמים], cuento corto) drama y monodrama
(60 puntos)

Responde a dos de las preguntas 1-12 (cada pregunta – 30 puntos).

Relato de los Sabios

1. He aquí el relato de los Sabios "מר עוקבא".

Léelo, y responde a la pregunta que está a continuación.

- 1 מר עוקבא — הִיָּה עָנִי בְּשִׁכּוֹנָתוֹ,
וְהָיָה רָגִיל כָּל יוֹם לִזְרוֹק לוֹ אֶרְבָּעָה זָוִיִּים בְּצִנּוֹר הַדֶּלֶת.
פַּעַם אַחַת אָמַר [הָעֵנִי]: אֵלֶּךְ וְאַרְאֶה מִי עוֹשֶׂה עִמִּי טוֹבָה זוֹ.
אוֹתוֹ הַיּוֹם שָׁהָה מֵר עוֹקְבָא בְּבֵית הַמְדָּרֶשׁ הַרְבֵּה, וְהִלָּכָה אִשְׁתּוֹ עִמּוֹ.
- 5 כִּיּוֹן שָׁרָאָה אוֹתָם הָעֵנִי שָׁהָטוּ עֵצָמָם לְדֶלֶת — יֵצֵא אַחֲרֵיהֶם.
בָּרָחוּ וְנִכְנְסוּ שְׁנֵיהֶם לְחִנּוֹר גָּרוֹף.
נִכְווּ רָגְלָיו שֶׁל מֵר עוֹקְבָא.
אָמְרָה לוֹ אִשְׁתּוֹ: תֵּן אֶת רָגְלֶיךָ עַל רָגְלִי.
חָלְשָׁה דַּעְתּוֹ.
- 10 אָמְרָה לוֹ: אֲנִי מִצִּיָּה בְּתוֹךְ הַבַּיִת וְהִנָּאתִי קְרוֹכָה [לְעֵינָיִם].

Elige dos de los lugares mencionados en el relato de los Sabios "Mar Ukba" [מר עוקבא], y explica la función de dichos lugares en la configuración de la idea central de este relato de los Sabios.

Presta atención: No emplees ejemplos extraídos de una misma obra literaria en respuestas distintas.

Cuento corto

2. "יד ושם" / אהרן מגד

Te presentamos un fragmento en el que se exponen las palabras dichas por el abuelo Zisskind [זיסקינד] a Yehudá, cuando están discutiendo.

Lee el fragmento, y responde a la pregunta expuesta a continuación.

"אומר לך מהו קשר" — אמר סבא זיסקינד במתינות — "קשר הרי זה זיכרון. [...]"

Analiza las palabras del abuelo Zisskind, y explica cómo éstas expresan su postura en el conflicto central del cuento.

¿Hay en el cuento una solución al conflicto? Explica y ejemplifica tu respuesta.

3. "המחרוזת" / גי־דה־מופסאן

Explica los motivos del sufrimiento de Matilde de Loisel en el transcurso de su vida.

En tu respuesta, escribe tanto sobre los motivos vinculados a su carácter como sobre los motivos vinculados a los valores de la sociedad en que ella vive.

4. otro cuento corto u "יד ושם" / אהרן מגד o "המחרוזת" / גי־דה־מופסאן

Por regla general, el cuento corto se centra en un componente principal y lo enfatiza (componentes como personaje, acontecimiento, conflicto, símbolo).

Describe el componente principal en el que se centra el cuento corto que has estudiado, y explica qué nos enseña dicho componente acerca del ser humano.

Drama

5. "בעלת הארמון" / לאה גולדברג

Te presentamos un fragmento en el que se exponen las palabras dichas por Dora a Lena. Lee el fragmento y responde a los dos apartados א-ב expuestos a continuación.

אנחנו באנו מארץ ישראל — מר זאנד ואני — ואני פגשתי כאן הרבה אנשים צעירים, אשר בלבם עוד הפחד מפני המלחמה. אבל עכשיו אין הם מפחדים עוד. הם יוצאים החוצה, והולכים לכל מקום, לטייל, לתאטרון, לקולנוע... [...]

א. De acuerdo con estas palabras, ¿cómo intenta Dora convencer a Lena para que abandone el palacio? (10 puntos)

ב. ¿Cuáles son los argumentos de Lena a favor y en contra de abandonar el palacio? ¿Qué es lo que ella decide hacer?
Explica y ejemplifica tus palabras. (20 puntos)

6. "ילדי הצל" / בן־ציון תומר

Responde a los dos apartados א-ב.

א. Describe la relación entre Yoram y Dubi, y explica qué nos enseña dicha relación sobre cada uno de ellos. (15 puntos)

ב. El modo en que Nurit trata a Yoram es diferente del modo en que Dubi trata a los nuevos inmigrantes. Explica y ejemplifica esta afirmación.
(15 puntos)

/continúa en la página 4/

7. "אנטיגונה" / סופוקלס

La tragedia está caracterizada por el pasaje del héroe trágico del éxito al fracaso. Basándote en el personaje de Creonte [קראון], explica y ejemplifica esta afirmación.

8. "בית בובות" / הנריק איבסן

El personaje de Nora varía y evoluciona a lo largo de la obra de teatro, en cambio, el personaje de Helmer [הלמר] ni evoluciona ni varía. Explica y ejemplifica esta afirmación.

9. "אויב העם" / הנריק איבסן

Responde a los dos apartados ב-א.

Al final de la obra de teatro, el Doctor Stockmman [שטוקמן] toma numerosas decisiones.

א. Detalla dos de estas decisiones, y explica cómo éstas se relacionan con el hecho de ser "el enemigo del pueblo" ("אויב העם"). (17 puntos)

ב. ¿Qué nos enseñan las decisiones del Doctor Stockmman con respecto a su situación? Explica y ejemplifica tu respuesta. (13 puntos)

10. "ביקור הגברת הזקנה" / פרידריך דירמנט

La codicia impulsa la trama de esta obra de teatro.

Explica esta afirmación, y ejemplifícala por medio del comportamiento de Claire y de otros dos personajes de la obra de teatro.

Monodrama11. "לרקוד עם אבא" / איציק ויינגרטן

Te presentamos un fragmento del monodrama en el que el padre le dice a su hijo unas palabras.

Lee el fragmento, y responde a los dos apartados ב-א que están a continuación.

פתאום אבא צעק:

"מספיק, שמעת מה שאמרתי?! הגיע הזמן שתהיה קצת עם עצמך. אתה לא יכול לקרוא, אתה לא יכול לכתוב. אז תשיר,

תצייר. תמצא כבר מה לעשות. מספיק לבוא איתי כל הזמן לכל מקום. מה יהיה כשאני לא אהיה? מה תעשה אז?"

א. Explica qué nos enseñan las palabras del padre sobre la relación entre éste y su hijo. (12 puntos)

ב. ¿Refleja este fragmento la relación entre el padre y su hijo a lo largo de toda la obra de teatro? Justifica y ejemplifica tu respuesta. (18 puntos)

12. "אחת זקנה" / נאוה סמל

Jana les cuenta sobre Mozart a los alumnos de la clase.

Expón la historia que Jana cuenta sobre Mozart, y explica la relación entre la historia de Mozart y la idea central del monodrama "אחת זקנה".

/continúa en la página 5/

Segunda Parte — Poesía

(Pyut y poesía medieval, la poesía hebrea del siglo 20) (40 puntos)

Responde a dos de las preguntas 13 – 19 (cada pregunta – 20 puntos; en total –40 puntos).

Pyut [פיוט]

13. Lee el siguiente Pyut, y responde a la pregunta que está a continuación.

יָדִיד נֶפֶשׁ / ר' אלעזר אזיכרי
 יָדִיד נֶפֶשׁ אֵב הַרְחָמוֹ, מְשׁוֹךְ עֲבָדְךָ אֶל רְצוֹנְךָ,
 יְרוּץ עֲבָדְךָ כְּמוֹ אֵיל, יִשְׁתַּחֲוֶה מוֹל הַדֶּרֶךְ,
 כִּי יַעֲרֹב לוֹ יְדִידוֹתֶךָ מִנִּפְתַּת צוּף וְכָל טַעַם.
 הַדּוֹר, נָא, זֵיו הָעוֹלָם, נֶפֶשִׁי חוֹלֶת אֶהְבֶּתְךָ;
 אֲנִי אֵל-נָא רָפָא נָא לָהּ בְּהִרְאוֹת לָהּ נֶעַם זִיוְךָ;
 אֲזִי תִתְחַזֵּק וְתִתְרַפָּא וְהִיְתָה לָהּ שְׂמִיחַת עוֹלָם.
 וְתִיק יְהִמּוּ רַחֲמֶיךָ וְחוּס נָא עַל בֶּן אוֹהֶבְךָ,
 כִּי זֶה כְּמֶה נִכְסֵף נִכְסֵף לְרִאוֹת בְּתַפְאֲרֶת עֲזֶךָ,
 אֲנִי, אֵלִי, מִחֲמַד לְבִי, חוֹשָׁה נָא, וְאַל תִּתְעַלֵּם.
 הַגִּלָּה נָא וּפְרֹשׁ, חֲבִיבִי, עָלִי אֶת סִבַּת שְׁלוֹמְךָ,
 תֵּאִיר אֶרֶץ מַבְּבֹדְךָ, נְגִילָה וְנִשְׁמָחָה בְּךָ.
 מִהֵרָ, אֶהוֹב, כִּי בָּא מוֹעֵד, וְחַנּוּנִי כִימִי עוֹלָם.

En la segunda estrofa del Pyut hay recursos estilísticos vinculados a la enfermedad y su curación.

Explica la relación entre estos recursos y la idea central del Pyut.

Poesía medieval

14. Lee el siguiente Pyut, y responde a la pregunta que está a continuación.

יִדְעַתְנִי בְּטָרָם תִּצְרֵנִי / ר' יהודה הלוי
 יִדְעַתְנִי בְּטָרָם תִּצְרֵנִי, / וְכָל עוֹד רוֹחֵךְ בִּי – תִּצְרֵנִי.
 הֵיֵשׁ לִי מַעֲמָד, אִם תִּהְדָּפוּנִי, / וְאִם לִי מַהֲלָךְ, אִם תַּעֲצֹרְנִי?
 וּמָה אֲמַר? – וּמַחֲשָׁבִי בִידְךָ! / וּמָה אוֹכֵל עֲשֵׂה עַד תַּעֲזֹרְנִי?
 דְּרִשְׁתִּיךְ בְּעֵת רָצוֹן – עֲנֵנִי / וּכְצִנָּה רְצוֹנֶךָ תַעֲטֹרְנִי,
 5 הִקְיַמְנִי לְשִׁחַר אֶת דְּבִירְךָ / וְאֶת שְׁמֶךָ לְבִרְךָ עוֹרְרִנִי!

Explica dos de los paralelismos [התקבולות] que figuran en el poema, y escribe cómo cada uno de ellos enfatiza la idea central del poema.

15. Lee el siguiente poema, y responde a la pregunta que está a continuación.

שְׁפַל רוּחַ / ר' שלמה אבן-גבירול
 שְׁפַל-רוּחַ, שְׁפַל-בֶּרֶךְ וְקוֹמָה, / אֶקְדָּמְךָ בְּרַב פֶּחַד וְאִמָּה.
 לְפָנֶיךָ אֲנִי נִחָשֵׁב בְּעֵינִי / כְּתוֹלַעַת קִטְנָה בְּאֶדְמָה.
 מְלֹוא עוֹלָם, אֲשֶׁר אֵין קֶץ לְגִדְלוֹ, / הִכְמוּנִי יְהִלְלֶךָ, וּבִמָּה?
 הִדְרָךְ לֹא יְכִילוֹן מְלֶאכִי-רוֹם – / וְעַל אַחַת אֲנִי כְּמָה וְכְמָה!
 5 אֲשִׁחַר אֶל בְּרֵאשִׁית רַעֲיוֹנִי / אֲשֶׁר לְשִׁמוֹ תְּהַלֵּל כָּל נִשְׁמָה.

Explica la última estrofa del poema, y escribe cómo el poema se integra en la plegaria aludida allí.

La poesía hebrea del siglo 20

Eretz Israel y Jerusalem

16. Lee el siguiente poema, y responde a la pregunta que está a continuación.

אֶרֶן / לאה גולדברג
 כָּאֵן לֹא אֲשַׁמֵּעַ אֶת קוֹל הַקּוֹקֵיָה.
 כָּאֵן לֹא יַחְבֹּשׁ הָעֵץ מִצְנַפֶּת שְׁלֵג,
 אֲבָל בְּצֵל הָאֲרָנִים הָאֵלֶּה
 כָּל יְלֻדוֹתֵי שְׁקָמָה לְתַחֲתֶיהָ.
 צִלְצוֹל הַמְּחַטִּים: הִיָּה הִיָּה ---
 אֶקְרָא מוֹלָדֹת לְמֶרְחֵב־הַשְּׁלֵג,
 לְקֶרֶחַ יִרְקָרֵק כּוֹבֵל־הַפֶּלֶג,
 לְלִשׁוֹן הַשִּׁיר בְּאֶרֶץ נִכְרִיָּה.
 אוֹלֵי רֵק צִפְרֵי־מָסַע יוֹדְעוֹת -
 בְּשֶׁהֵן תְּלוּיוֹת בֵּין אֶרֶץ וְשָׁמַיִם -
 אֵת זֶה הַכָּאֵב שֶׁל שְׁתֵּי הַמוֹלָדוֹת.
 אַתֶּכֶם אֲנִי נִשְׁתַּלְתִּי פַעַמִּים,
 אַתֶּכֶם אֲנִי צִמַּחְתִּי, אֲרָנִים,
 וְשָׁרְשֵׁי בְּשָׁנֵי נוֹפִים שׁוֹנִים.

La identificación del poeta con los árboles de pino configura el significado del poema.

Explica y ejemplifica esta afirmación.

Poemas a la sombra del Holocausto

17. Lee el siguiente poema, y responde a la pregunta que está a continuación.

נצול / לאה איני

אָבי מתקשר למספר הצלוב לו על זרוע
 ומקשיב-מקשיב בדרוך.
 באֶזן השמאלית אינו מקשיב
 זכר לסטירה מכפו של אס. אס.
 באֶזן היז הוא שומע
 שומע במחריש
 אך את האֶזן הבריאה הוא עושה פאפֶרפֶסט
 לסיוטים שבאים לו
 מדורה, מבונה, מאושפין
 בקרונות
 אבי צורח אחת לשבוע פאומר -
 שלומי טוב
 ואחר כך הוא הופך את ראשו על הפר הקטב
 ונרדם על צדו הימני
 נותן את אָזנו המתה לבכי
 בכי המהלך על בהונות.

El poema finaliza con los siguientes versos:

נותן את אָזנו המתה לבכי
 בכי המהלך על בהונות .

Basándote en estos versos, explica la influencia de la experiencia de la Shoá en la relación entre el padre y la hija.

La vida de pareja y el amor

18. Lee el siguiente poema, y responde a la pregunta que está a continuación.

שְׁלוֹמִי / זֹלָדָה

שְׁלוֹמִי קָשׁוֹר בְּחוּט
אֶל שְׁלוֹמִי.

Estrofa 1

וְהַחַיִּים הָאֲהוּבִים
וְתַקּוּפוֹת הַשָּׁנָה הַנִּפְלְאוֹת
עִם אוֹצֵר הַרְיָחוֹת, הַפְּרָחִים,
הַפָּרִי, הָעֵלִים וְהַרוּחוֹת,
וְעִם הָעֶרְפֶּל וְהַמָּטָר,
הַשֶּׁלֶג הַפֶּתְאִמִּי
וְהַטֵּל,
תְּלוּיִים עַל חוּט הַכְּמִיָּה.

Estrofa 2

אֲנִי וְאַתָּה וְהַשֶּׁבֶת.
אֲנִי וְאַתָּה וְחֵינִי
בְּגִלְגֵּל תְּקוּדָם.
אֲנִי וְאַתָּה
וְהַשֶּׁקֶר.
וְהַפִּחַד.
וְהַקָּרְעִים.
אֲנִי וְאַתָּה
וּבֹרֵא הַשָּׁמַיִם שֶׁאֵין לָהֶם
חוּף.

Estrofa 3

אֲנִי וְאַתָּה
וְהַחֲרִידָה.
אֲנִי וְאַתָּה
וְהַמּוֹת.

Estrofa 4

¿Qué caracteriza la relación entre la hablante lírica y su amado de acuerdo con la segunda estrofa del poema? Explica y ejemplifica tu respuesta.

El hombre y su identidad

19. Lee el siguiente poema, y responde a la pregunta que está a continuación.

דוֹרְגֵל / דן פגיס
דוֹרְגֵל הוּא חֵי מְשֻׁנָּה לְמַדִּי:
בְּבִשְׁרוֹ הוּא שְׂאֵר
לְשִׂאֵר הַחַיּוֹת הַטּוֹרְפוֹת, אֲךָ רַק הוּא
מְבַשֵּׁל חַיּוֹת, מְפַלֵּל חַיּוֹת,
רַק הוּא לּוֹבֵשׁ חַיּוֹת, נוֹעֵל חַיּוֹת.
רַק הוּא חוֹשֵׁב
שֶׁהוּא זֶר בְּעוֹלָם, רַק הוּא מוֹחָה
עַל מֶה שֶׁנִּגְזַר, רַק הוּא צוֹחֵק,
וּמְפַלֵּא עוֹד יוֹתֵר, רַק הוּא
רוֹכֵב מְרִצּוֹנוֹ עַל אוֹפֲנוֹעַ.
יֵשׁ לוֹ עֲשָׂרִים אֶצְבָּעוֹת,
שְׁתֵּי אֲזָנִים,
מֵאָה לְבָבוֹת.

בְּבִשְׁרוֹ הוּא שְׂאֵר
לְשִׂאֵר הַחַיּוֹת הַטּוֹרְפוֹת

Analiza estos versos, y explica cómo reflejan la idea central del poema.

¡Buena suerte!

Los derechos de autor están reservados al Estado de Israel.
Está prohibida su copia o difusión, salvo autorización expresa del
Ministerio de Educación.

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך